

Jak očkování vnímají zaměstnanci a uživatelé v sociálních službách?

Zařízení sociálních služeb disponuje řadou rizikových faktorů, které zvyšují šanci pro vznik epidemie infekčních onemocnění. K těmto faktorům náleží například velká kapacita zařízení, vysoká frekvence pohybu lidí (zaměstnanců, návštěv uživatelů) v pobytové sociální službě. Jedním z možných kroků, jak nákaze předejít či ji zmírnit, je podporovat preventivní opatření, mezi něž patří očkování, a to jak zaměstnanců, tak i uživatelů sociálních služeb. To vedlo v rámci kampaně ODOLNĚJŠÍ – OČKOVÁNÍ POSILUJE ZDRAVÍ VE STÁŘÍ k myšlence zmapovat pomocí dotazníku základní vstupní informace související s očkováním u vybraných poskytovatelů a zaměstnanců pobytových sociálních služeb ve všech krajích ČR.



PhDr. Jaroslava Hanušová, Ph.D.

vysokoškolská pedagožka

Dotazníkové šetření bylo tvořeno dvěma dotazníky. První dotazník byl určen zaměstnancům pobytových sociálních služeb, druhý se týkal informací souvisejících s uživateli pobytových sociálních služeb. Oba dotazníky se skládaly ze čtyř částí (identifikace zaměstnance a poskytovatele, zajištění očkování, proočkovanosť zaměstnanců a uživatelů a nejčastější a nejméně časté bariéry, proč se osoby starší 18 let odmítají očkovat).

Výzkumu se zúčastnilo 77 zaměstnanců a 69 poskytovatelů pobytových sociálních služeb. Nejpočetnější skupinu dotazníkového šetření tvořili zaměstnanci sociálních služeb ve věku 41–59 let.

Proti čemu jsou zaměstnanci očkování?

Z šetření vyplynulo, že nejčastěji respondenti disponují platným očkováním proti tetanu (85,7 %), hepatitidě typu B (62,3 %) a covidu-19 (46,7 %). Nejméně jsou respondenti v posledních 5 letech očkováni proti RS viru (1,3 %), pásovému oparu (1,3 %) a pneumokokovým infekcím (2,6 %). Vedle očkovaných zaměstnanců vznikla další velká skupina, která není dosud naočkovaná proti sledovaným infekčním onemocněním, ale zaměstnan-

ci očkování zvažují. Nelze opomenout ani fakt, že část respondentů neví nebo si nejsou jistí, zda jsou, či nejsou proti vybraným infekčním onemocněním naočkováni. Z toho vyplývá, že osvěta ohledně centrální evidence očkování není dostačující. Je také vidět, že by zaměstnavatelé měli zvážit nabízení zaměstnaneckých benefitů spojených s podporou očkování a nezapomínat, že je potřeba o těchto benefitech pravidelně se svými zaměstnanci mluvit.

Proč se dospělí nechtějí očkovat?

Některé odborné publikace rozdělují determinanty (důvody), proč osoby nad očkováním váhají, do tří kategorií, a to na kontextové vlivy, individuální a skupinové vlivy a vakcíny, očkování. Obě skupiny oslovených se shodly, že druhou nejčastější bariérou, proč se osoby starší 18 let odmítají očkovat, je riziko individuálních a skupinových vlivů. Nejčastěji zaměstnanci uváděli dezinformace jako největší bariéru, poskytovatelé pak předchází zkušenost s očkováním.

Závěr

Prodlužující se délka života, zvyšující se počet seniorů v populaci a rostoucí výskyt chronických onemocnění povedou k rostoucímu významu prevence onemocnění. Jedním z možných řešení představuje očkování. Aby tomu tak mohlo být, bude potřeba učinit kroky ke zvýšení zájmu seniorů (společnosti) o očkování a zaměřit se na důvody, proč osoby váhají s očkováním. Důležitá je trpělivá a srozumitelná komunikace.

Podrobnější výsledky kampaně ODOLNĚJŠÍ – OČKOVÁNÍ POSILUJE ZDRAVÍ VE STÁŘÍ budou dostupné na webu www.apsscr.cz v sekci Kampaně. ■